

ОСНОВНИ СТРУКТУРНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА СТРАНИХ ПОДРУЖНИЦА BASIC STRUCTURAL INDICATORS OF BUSINESS ACTIVITIES OF FOREIGN AFFILIATES

У 2016. години у Републици Српској било је 135 страних подружница са 20 и више запослених, које имају 25 627 запослених лица. Укупан промет који су ова предузећа остварила износио је четири милијарде КМ, док је додата вриједност по факторским трошковима била више од једне милијарде КМ.

Број страних подружница у 2016. години исти је као у 2015. години, али је број запослених лица већи у 2016. години за 2 220, или 9,5%.

Тренд раста одражава се и у оствареној додатној вриједности по факторским трошковима и то за 22,7% или за 194 милиона КМ.

У 2016. години, стране подружнице чиниле су 14,5% од укупног броја предузећа са 20 и више запослених обухваћених Годишњим извјештајем структурних пословних статистика за 2016. годину (СПС). У укупном броју страних подружница највише их је из подручја *Прерађивачка индустрија* 57,8% и *Трговина на велико и мало и поправка моторних возила и мотоцикала* 19,3%.

Државе чланице Европске уније имају највеће учешће у капиталу страних подружница у Републици Српској (65,9%).

Од укупног броја запослених лица добијених путем СПС истраживања за предузећа, 27,6% ангажовано је у страним подружницама. Посматрано по подручјима КД, највећи дио запослених у страним подружницама ангажован је у подручјима *Прерађивачка индустрија* 64,2% и *Трговина на велико и мало и поправка моторних возила и мотоцикала* 14,3%.

Стране подружнице, у којима највеће учешће у капиталу имају државе чланице Европске уније, ангажују 63,9% од укупног броја запослених лица.

У укупно оствареном промету предузећа по СПС истраживању, стране подружнице учествују са 36,8%. Посматрано према подручјима дјелатности, промет страних подружница остварен је уз највећи допринос оних из подручја *Прерађивачка индустрија* 50,0% и *Трговина на велико и мало и поправка моторних возила и мотоцикала* 27,3%.

Од укупно оствареног промета страних подружница, 51,7% остварују оне у којима највеће учешће у капиталу имају државе које нису чланице Европске уније.

Учешће страних подружница у додатној вриједности по факторским трошковима из СПС истраживања је 36,5%. У стварању додате вриједности по факторским трошковима страних подружница највише доприносе подружнице из подручја *Прерађивачка индустрија* 40,8% и *Информације и комуникације* 25,1%.

У додатној вриједности по факторским трошковима страних подружница 50,7% учествују подружнице у којима највеће учешће у капиталу имају државе чланице Европске уније.

Статистиком страних подружница обухваћена су предузећа из подручја индустрије (В, С, Д и Е), грађевинарства (Ф), трговине (Г) и нефинансијских услуга (Н, И, Ј, Л, М, Н, Р, Q и S95), према Класификацији дјелатности КД БиХ 2010.

Основни структурни показатељи пословања страних подружница у 2016. години дати су према подручјима дјелатности и према државама у којима је сједиште страног власника са највећим учешћем у капиталу.

In 2016, in Republika Srpska there were 135 foreign affiliates with 20 and more persons employed, and these had 25,627 persons employed. The total turnover that these enterprises achieved amounted to 4 billion KM, with the value added at factor cost over 1 billion KM.

In 2016, compared to 2015, the number of foreign affiliates remained the same, while there were 2,220 persons employed more, which represented an increase by 9.5%.

The increasing trend is also notable in realised value added at factor cost, with an increase by 22.7% or 194 million KM more.

In 2016, foreign affiliates accounted for 14.5% of the total number of enterprises with 20 and more employed persons covered by the "Annual report on Structural business statistics for 2016" (SBS). In the total number of foreign affiliates, the highest share was that of those in the section Manufacturing with 57.8%, followed by Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles with 19.3%.

EU member states had the highest share in capital in 65.9% of foreign affiliates in Republika Srpska.

Of the total number of employed persons obtained through the SBS survey for enterprises, 27.6% were employed in foreign affiliates. By section of the classification of economic activities, of the total number of persons employed in foreign affiliates, majority were employed in the sections Manufacturing 64.2% and Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles 14.3%.

Foreign affiliates in which EU member states have the highest share in capital employed 63.9% of the total number of employed persons.

Foreign affiliates had a share of 36.8% in the total turnover of enterprises obtained through the SBS survey. The highest contribution to the production of turnover of foreign affiliates was that of affiliates in the sections Manufacturing 50.0% and Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles 27.3%.

Of the total turnover of foreign affiliates, 51.7% was produced by those in which non-EU member states have the highest share in capital.

The share of foreign affiliates in the total value added at factor cost obtained through the SBS survey was 36.5%. In the production of value added at factor cost of foreign affiliates, the highest contribution was that of affiliates in the sections Manufacturing 40.8% and Information and communication 25.1%.

Affiliates in which EU member states have the highest share in capital had a share of 50.7% in the total value added at factor cost of foreign affiliates.

Foreign affiliates statistics covers enterprises from the sections Industry (B, C, D and E), Construction (F), Trade (G) and Non-financial Services (H, I, J, L, M, N, P, Q and S95), in accordance with the Classification of Economic Activities KD BiH 2010.

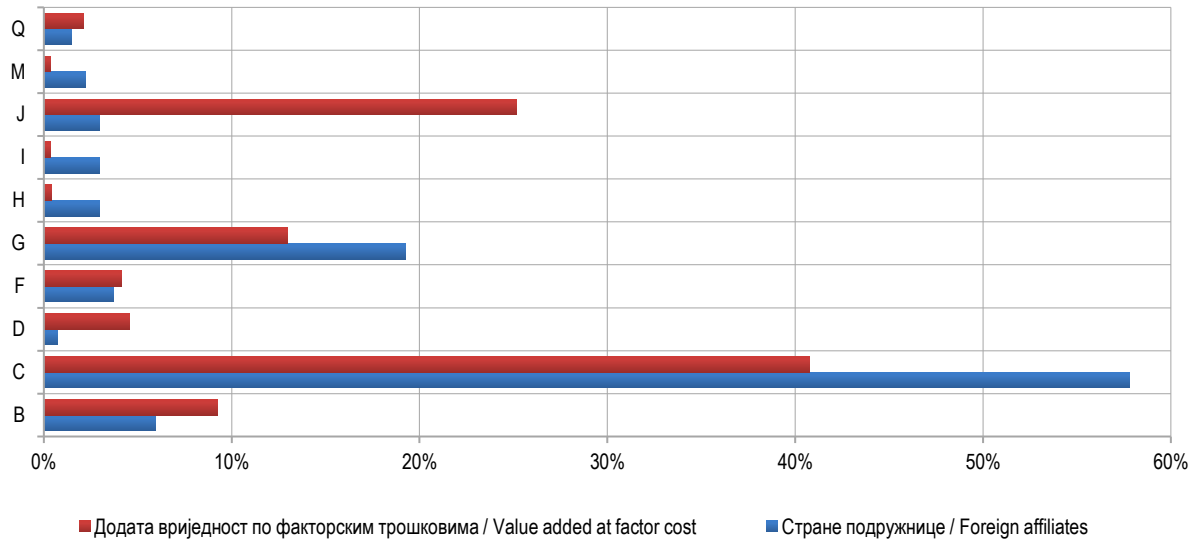
Basic structural indicators of business activities of foreign affiliates in 2016 are shown by section of activities and by country of headquarters of the foreign owner with the highest share in capital.

1. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ О ПОСЛОВАЊУ СТРАНИХ ПОДРУЖНИЦА, 2016.
BASIC INDICATORS OF BUSINESS ACTIVITIES OF FOREIGN AFFILIATES, 2016

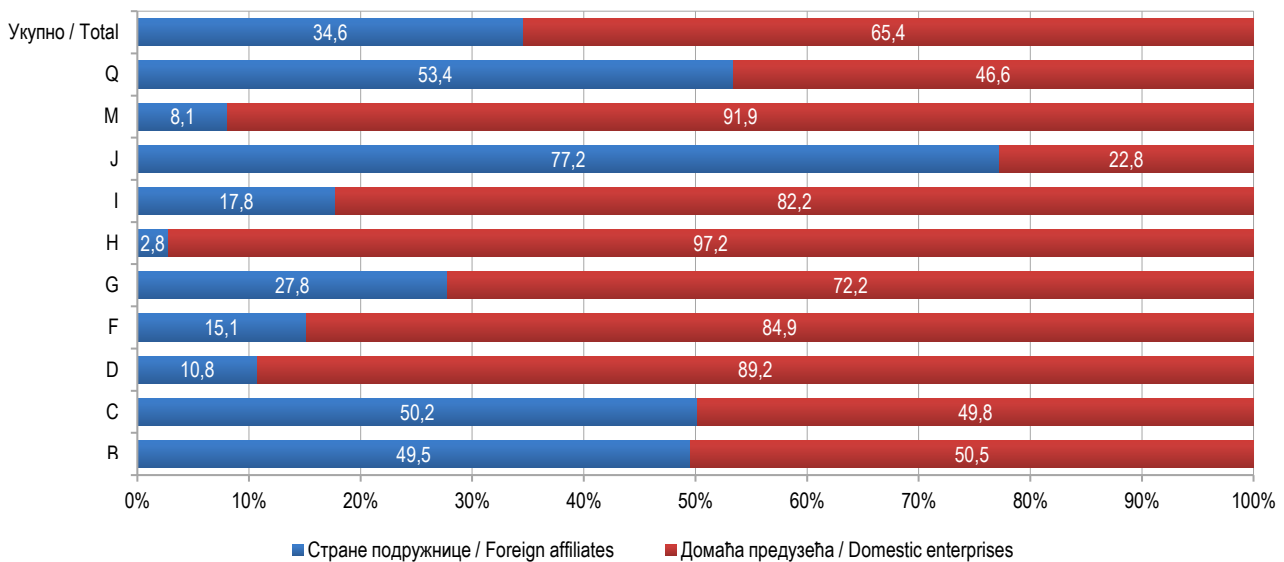
	Број страних подружница <i>Number of foreign affiliates</i>	Број запослених лица <i>Number of persons employed</i>	Промет <i>Turnover</i>	Вриједност производње <i>Production value</i>	Додата вриједност по факторским трошковима <i>Value added at</i>	Трошкови запослених <i>Personnel costs</i>	
Укупно стране подружнице у Републици Српској	135	25 627	4 044 032	3 124 434	1 048 415	457 390	<i>Total foreign affiliates in Republika Srpska</i>
ПРЕМА ПОДРУЧЈИМА ДЈЕЛАТНОСТИ							<i>BY SECTION OF ACTIVITIES</i>
Подручја индустрије (B, C, D)	87	18 663	2 258 689	2 216 412	571 863	301 704	<i>Industrial sections (B, C, D)</i>
Грађевинарство (F)	5	285	127 360	127 630	43 320	3 907	<i>Construction (F)</i>
Трговина на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала (G)	26	3 668	1 105 995	224 620	135 946	61 353	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles (G)</i>
Подручја нефинансијских услуга (H, I, J, M, Q)	17	3 011	551 988	555 772	297 286	90 426	<i>Non-financial services (H, I, J, M, Q)</i>
ПРЕМА ДРЖАВАМА У КОЈИМА ЈЕ СЈЕДИШТЕ СТРАНОГ ВЛАСНИКА СА НАЈВЕЋИМ УЧЕШЋЕМ У КАПИТАЛУ							<i>BY COUNTRY OF HEADQUARTERS OF THE FOREIGN OWNER WITH THE HIGHEST SHARE IN CAPITAL</i>
Државе чланице ЕУ, укупно	89	16 367	1 954 679	1 336 195	531 401	252 707	<i>EU member states, total</i>
Аустрија	9	864	263 444	83 832	39 266	15 698	<i>Austria</i>
Холандија	8	2 330	337 870	160 196	86 690	38 777	<i>Netherlands</i>
Хрватска	7	1 290	137 715	91 845	38 370	15 672	<i>Croatia</i>
Италија	22	3 552	218 704	225 209	75 588	41 621	<i>Italy</i>
Кипар	9	648	216 748	38 153	18 736	9 758	<i>Cyprus</i>
Њемачка	7	450	28 939	29 048	16 232	6 468	<i>Germany</i>
Словенија	13	3 431	185 891	179 398	63 133	40 064	<i>Slovenia</i>
Уједињено Краљевство	6	1 581	218 113	215 900	123 089	39 881	<i>United Kingdom</i>
Остале државе чланице ЕУ ¹⁾	8	2 221	347 255	312 614	70 297	44 768	<i>Other EU member state¹⁾</i>
Државе које нису чланице ЕУ, укупно	46	9 260	2 089 353	1 788 239	517 014	204 683	<i>Non-EU member states, total</i>
Русија	4	2 129	896 460	738 888	51 766	46 487	<i>Russian Federation</i>
Србија	29	4 824	896 145	796 561	356 424	115 850	<i>Serbia</i>
Швајцарска	5	1 630	145 412	117 721	60 498	33 975	<i>Switzerland</i>
Остале државе ван ЕУ ²⁾	8	677	151 336	135 069	48 326	8 371	<i>Other non-EU member states²⁾</i>

¹⁾ Остале државе чланице ЕУ су Бугарска, Грчка, Литванија, Луксембург, Словачка и Чешка
Other EU member states are Bulgaria, Greece, Lithuania, Luxembourg, Slovakia and Czech Republic

²⁾ Остале државе ван ЕУ су Кина, Македонија, Уједињени Арапски Емирати; Лихтенштајн, Монако и Панама (Пореске оазе)
Non-EU member countries are China, Macedonia, United Arab Emirates; Lichtenstein, Monaco, and Panama (off-shore financial countries)

Графикон 1. Број страних подружница и остварена додата вриједност, по подручјима дјелатности, 2016.
Graph 1. Number of foreign affiliates and realised value added by section of activities, 2016

Графикон 2. Учешће страних подружница у додатој вриједности подручја дјелатности, 2016.
Graph 2. Share of foreign affiliates in the value added of sections of activities, 2016

Подручја дјелатности према КД БиХ 2010

Sections of economic activity according to KD BiH 2010

Вађење руда и камена	B	Mining and quarrying
Прерађивачка индустрија	C	Manufacturing
Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и Грађевинарство	D	Electricity, gas, steam and air-conditioning supply
Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала	F	Construction
Саобраћај и складиштење	G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; Информације и комуникације	H	Transportation and storage
Стручне, научне и техничке дјелатности	I	Accommodation and food service activities
Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	J	Information and communication
	M	Professional, scientific and technical activities
	Q	Human health and social work activities

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Методологија за провођење истраживања усклађена је са европским статистичким стандардима и њен садржај прописан је ЕУ Регулацијом 716/2007 и регулативама за имплементацију 747/2008 и 364/2008.

Страна подружница, у смислу Inward FATS је предузеће које је резидент у Републици Српској, али је под контролом стране институционалне јединице. То су предузећа у којима је учешће страног капитала (једне или више држава) у укупном капиталу 50% и више. Подаци Inward FATS показују колико је учешће и колики је утицај страних подружница у домаћој економији.

Јединице посматрања су све стране подружнице са 20 и више запослених, које су садржане у подацима структурних пословних статистика (СПС). Оквир страних подружница добијен је на основу листе Централне банке БиХ, засноване на Истраживању о директним страним улагањима.

Резултати статистике страних подружница произведени су на основу СПС података за предузећа са 20 и више запослених, с обзиром да се у СПС истраживању користи метод пуног обухвата за предузећа са 20 и више запослених, а метод узорка за предузећа са мање од 20 запослених.

Дефиниције варијабли

Број страних подружница обухвата активна предузећа, која се баве тржишном производњом, а у већинском су страном власништву и имају 20 и више запослених.

Број запослених лица обухвата број запослених и неплаћена запослена лица као што су власници, партнери, чланови породице који раде у предузећу, волонтери и др. Број запослених обухвата лица која имају заснован радни однос на неодређено или одређено вријеме са пуним или непуним радним временом. Бројем запослених обухваћени су сезонски радници, приправници и радници који раде код куће, лица у штрајку или краткорочном одсуству. Нису обухваћена лица на дугорочном одсуству. Запослени су плаћени од стране послодавца за извршени рад, а плаћање може бити у форми плате, накнаде, хонорара, награда, плаћања по комаду или плаћања у натури.

Промет обухвата обрачунате приходе од продаје властитих производа, приходе од пружених услуга те приходе од продаје робе за препродају током референтног периода. У обрачун промета укључују се сви фактурисани порези, осим ПДВ-а и акциза.

Вриједност производње, је вриједност свих добара и услуга које су произвеле стране подружнице у току референтног периода.

Додата вриједност по факторским трошковима исказана је у бруто износу (без одузимања амортизације), а рачуна се тако да се вриједност производње у основним цијенама додају субвенције, а одузму трошкови пореза на производе и производњу и вриједност међуфазне потрошње.

Трошкови запослених су укупне накнаде запосленима током референтног периода, у новцу или у натури. Чине их бруто плате и накнаде плата, те остали трошкови запослених који имају карактер личних примања.

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Methodology used for the survey implementation is harmonised with the European statistical standards and its content is stipulated in the EU Regulation 716/2007 and in the implementation regulations 747/2008 and 364/2008.

Foreign affiliate in terms of Inward FATS is an enterprise resident in Republika Srpska, but controlled by a foreign institutional unit. These are enterprises in which the share of foreign capital (one or more countries) in the total capital is 50% or more. Inward FATS data present the share and influence of foreign affiliates on the domestic economy.

Observation units are all foreign affiliates with 20 or more employed persons, covered by the structural business statistics data (SBS). The framework of foreign affiliates was obtained on the basis of the List of the Central Bank of Bosnia and Herzegovina, which is based on the Survey on direct foreign investment.

Results of foreign affiliates statistics are produced based on the structural business statistics (SBS) data on enterprises with 20 or more employed persons, due to the fact that in the SBS survey the method of full coverage is used for enterprises with 20 or more employed persons, while the sample method is used for enterprises with less than 20 employed persons.

Definitions of variables

Number of foreign affiliates covers active enterprises operating commercially, which are majority foreign-owned and have 20 or more employed persons.

Number of employed persons includes number of employees and unpaid employed persons such as proprietors, partners, family members working regularly in the enterprise, volunteers, etc. Number of employees covers persons who are employed on a temporary or permanent basis, working in full or part time. Number of employees includes seasonal workers, apprentices, people working from home, and persons on strike or on short-term leave. This number does not cover persons on long-term leave. Employees are paid by the employer for performed work and payments can be in the form of wage, salary, fee, gratuity, piecework pay or remuneration in kind.

Turnover covers calculated revenues from sale of own products, revenues from provided services and revenues from sale of goods for resale, during the reference period. Calculation of turnover includes all accrual taxes, except VAT and excise.

Production value is the value of all goods and services produced by foreign affiliates during the reference period.

Value added at factor cost is shown as the gross amount (without depreciation deduction) and it is calculated by adding subsidies to production value at basic prices and subtracting product and production tax costs and value of intermediate consumption from it.

Personnel costs are defined as total compensation of employees during the reference period, in money or in kind. These consist of gross wages and salaries and other personnel costs having the character of personal income.

Саопштење припремила: Даница Бабић, Слађана Никић
e-mail: danica.babic@rzs.rs.ba
sladjana.nikic@rzs.rs.ba

Prepared by: Danica Babić, Slađana Nikić
e-mail: danica.babic@rzs.rs.ba
sladjana.nikic@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 – Владан Сибиновић, главни уредник – Издаје мјесечно – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – Е-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Vladan Sibinović, Editor in chief – Monthly periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged